

R E G U L A T I V

for

G U D E N A E N

Matstrup Å - Mossø

Amtsvandløb nr. 4, afd. 2

i

Vejle Amt

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. Grundlaget for regulativet	3
2. Betegnelse af vandløbet	4
3. Vandløbets skikkelse og dimensioner	5
4. Bygværker m. v.	10
5. Administrative bestemmelser	14
6. Bestemmelser om sejlads	17
7. Bredejerforhold	21
8. Vedligeholdelse	24
9. Tilsyn	28
10. Revision	28
11. Regulativets ikrafttræden	29

Bilag :

1. Redegørelse for grundlaget for og konsekvenserne af regulativet
2. Oversigtskort 1:25.000
3. Oversigtskort 1:10.000

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

- 1.1 Vandløbets optagelse som amtsvandløb i henhold til Skanderborg Amtsråds beslutning af 26. maj 1848.
- 1.2 Landvæsenskommissionskendelse af 17. november 1966 om forlægning af Gudenåen ved Brestenbro.
- 1.3 Landvæsenskommissionskendelse af 30. oktober 1967 om regulering af Gudenåen ved Bolund.
- 1.4 Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 367 af 12. juni 1986 om ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers.
- 1.5 Sejladsregler for Gudenåen fra Tørring til Mossø, vedtaget af Vejle Amtsråd, Udvalget for Teknik og Miljø, den 15. februar 1988.
- 1.6 Vejle Amtsråds regionplan 1980 med tillæg 1985.
- 1.7 Rapporten "Afvandingsforhold Gudenåen, Vestbirk - Riværket " udarbejdet af Q/H-consult, Silkeborg i december 1987.
- 1.8 Rapporten "Gudenåen 1987, Grødevækst på strækningen fra Vestbirk Kraftværk til Klostermølle" udarbejdet af Bio/consult, Århus i november 1987.

Dette regulativ erstatter det tidligere regulativ af 25. maj 1979.

Konsekvenserne af de i dette regulativ anførte bestemmelser forventes at blive en opretholdelse af vandløbets vandføringsevne som hidtil, samtidig med at der under udførelsen af fornødne vedligeholdelsesarbejder

tages hensyn til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten som fastsættes i henhold til anden lovgivning, jfr. vandløbslovens § 1.

Dog må der på strækningen fra Vestbirk til Riværket forventes en noget højere vandstand end hidtil i sommermånederne på de dele af strækningen, der henligger i naturtilstand uden grødeskæring, jfr. afsnit 8.4.

Den væsentligste ændring i regulativet i forhold til bestemmelserne i det hidtil gældende regulativ består i, at vedligeholdelsen ikke længere vil blive udført til faste terminer, men fremover udføres efter behov, samt, at der er anbragt kantpæle for hver 300 m langs vandløbet og indnivelleret de eksisterende bundkoter ud for kantpælene.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Dette regulativ omfatter strækningen af Gudenåen fra tilløbet af amtsvandløb nr. 18, Matstrup Å til udløbet i amtsvandløb nr. 19, Mossø.

Vandløbsstrækningen begynder ved tilløbet fra Matstrup Å og forløber herfra mod nordøst og nord forbi Bredvad Mølle, Vestbirk Kraftværk og Vilholt Mølle til Kloster Møllens spærredæmning "Riværket" og herfra videre ad "Døde Å" gennem Klosterkær til udløbet i Mossø.

Regulativet omfatter ialt 27008 m vandløb i Vejle Amt, heraf 0 m rørlagt.

Om vandløbets beliggenhed m.v. henvises til oversigtskortene, bilag nr. 2 og 3.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Stationering og afmærkning.

Vandløbet er stationeret fra begyndelsespunktet med UTM-koordinaterne 538,710 - 6196,560 ved tilløbet fra Mattrup Å til endepunktet med UTM-koordinaterne 543,710 - 6211,530 ved udløbet i Mossø.

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter.

Langs vandløbet er som afmærkning anbragt 84 kantpæle, der er placeret langs vandløbets højre side.

Koter refererer til Dansk Normal Nul (DNN), idet følgende GI-fixpunkter er indnivellerede :

GI 108-03-9009, Kokborg	kote 68,40 m
GI 108-04-9020, Brestenbro Kro	kote 46,46 m
GI 105-07-9004, privat ejendom	kote 54,90 m
GI 107-15-9032, privat ejendom	kote 53,11 m
GI 105-06-9018, Voervadsbro Mejeri	kote 33,71 m
GI 105-06-9040, Klostergård	kote 28,39 m
GI 105-06-9041, Lysholtgård	kote 26,20 m

3.2 Dimensioner.

Vandløbets vedligeholdelse skal ske på basis af følgende målsætninger :

Vedligeholdelsen skal foretages ud fra ønsket om at bevare en naturlig tilstand med de angivne dimensioner som retningsgivende for vandløbets skikkelse.

De nærmere retningslinier for vedligeholdelsens udførelse er angivet i afsnit 8.

Vandløbets dimensioner er i forbindelse med regulativets udarbejdelse opmålt som anført i følgende skema :

Station m.	Kant- pæl nr.	Indmålt bundkote m.	Indmålt bredde m.	Vedtegning
0				Matstrup A
53	66	46, 19	9, 5	
353	67	45, 88	10, 7	
653	68	45, 83	12, 4	
953	69	45, 46	11, 0	
1253	70	45, 01	9, 0	
1553	71	45, 04	10, 2	
1853	72	44, 84	10, 6	
2153	73	44, 51	8, 3	
2453	74	44, 74	8, 9	
2753	75	44, 69	12, 4	
3053	76	44, 75	12, 5	
3353	77	44, 46	14, 0	
3653	78	44, 00	11, 4	
3953	79	44, 12	15, 3	
4253	80	43, 23	7, 7	
4553	81	43, 20	9, 6	
4853	82	43, 16	12, 0	
5153	83	43, 20	13, 0	
5453	84	43, 12	15, 0	
5508				Brestenbro
5753	85	42, 47	11, 0	
5817				Bro hldv. 367
6053	86	42, 50	12, 7	
6353	87	42, 30	14, 0	
6653	88	41, 77	10, 0	
6953	89	41, 80	8, 7	
7253	90	42, 00	10, 5	
7553	91	41, 64	10, 0	
7853	92	41, 66	9, 6	
8153	93	41, 68	11, 7	
8453	94	41, 63	10, 2	
8753	95	41, 46	11, 4	
9053	96	41, 53	13, 9	
9278				Privat gangbro
9335		41, 46	15, 9	Vejbro Bredvad Ml.

Station m.	Kant- pæl nr.	Indmålt bundkote m.	Indmålt bredde m.	Vedtegning
9335				Vejbro Bredvad Ml. Bredvad Sø
11235				Vestbirk Stemmeværk
11313	97	38, 26	21, 9	
11613	98	37, 55	5, 0	
11913	99	37, 23	7, 8	
11986				Privat vejbro
12213	100	36, 77	5, 8	
12299				Gennemløb natursti
12513	101	35, 76	6, 7	
12813	102	35, 16	9, 4	
12978		34, 98	10, 0	Vejbro Vestbirk
13055				Spærredæmning
13113	103	34, 26	10, 8	
13413	104	31, 38	14, 0	
13310				Udløb fra kraftværk
13713	105	29, 90	7, 3	
14013	106	30, 62	9, 3	
14313	107	31, 15	8, 4	
14613	108	30, 89	10, 1	
14913	109	30, 85	9, 0	
15213	110	30, 42	9, 4	
15513	111	30, 36	12, 0	
15813	112	30, 48	13, 0	
16113	113	29, 93	7, 3	
16413	114	29, 69	8, 0	
16713	115	30, 08	10, 5	
17013	116	30, 04	11, 0	
17313	117	30, 48	16, 3	
17613	118	30, 20	8, 3	
17913	119	29, 83	11, 0	
18213	120	27, 75	7, 0	
18513	121	29, 78	12, 9	
18813	122	29, 52	13, 8	
19113	123	29, 82	14, 6	
19413	124	29, 89	21, 5	
19608				Voervadsbro

Station m.	Kant- pæl nr.	Indmålt bundkote m.	Indmålt bredde m.	Vedtegning
19608				Voervadsbro
19713	125	29, 13	10, 4	
20013	126	29, 19	11, 6	
20313	127	29, 13	16, 7	
20613	128	29, 40	32, 0	
20913	129	29, 17	26, 0	
21073				Stemmeværk Vilholt
21171				Overkørsel Vilholt
21213	130	27, 10	8, 0	
21513	131	26, 54	15, 6	
21813	132	26, 33	13, 6	
22113	133	26, 18	14, 3	
22413	134	25, 19	7, 9	
22713	135	24, 35	7, 3	
23013	136	25, 04	14, 9	
23313	137	24, 76	8, 7	
23613	138	24, 41	12, 5	
23913	139	24, 63	23, 3	
24213	140	24, 15	15, 8	
24335				Vejbro ved Højlund
24513	141	23, 79	16, 4	
24557				Riværket
24863	142	22, 47	4, 0	
25163	143	22, 15	4, 0	
25463	144	21, 93	6, 0	
25531				Vejbro Lysholtgård
25763	145	20, 87	4, 8	
26063	146	21, 92	5, 8	
26363	147	21, 95	5, 7	
26663	148	21, 86	5, 8	
26963	149	21, 84	11, 0	
27008		22, 07	16, 0	Udløb i Mossø

4. BYGVÆRKER M. V.

4.1 Broer, overkørsler og overbygninger.

St. 5508-16. Bro for kommunevej ved Brestenbro.
Vandslug $5,5 + 7,0 + 5,5$ m = 18,0 m.
Underkant bro i kote 44,77 m.

St. 5817-31. Bro for hovedlandevej nr. 367,
Horsens - Silkeborg.
Vandslug 14,0 m. Underkant bro i kote 45,00 m.
LVK-kendelse af 17. november 1966.

St. 9278-80. Privat bro ved Bredvad Mølle.
Vandslug $5,4 + 3,8 + 4,8$ m.
Underkant bro i kote 42,90 - 43,43 - 42,90 m.

St. 9335-44. Bro for kommunevej ved Bredvad Mølle.
Vandslug 18,0 m. Underkant bro i kote 44,90 m.
LVK-kendelse af 10. marts 1955.

St. 11986-89. Vadestedsoverkørsel for skovvej
under matr.nr. 15^a Vestbirk By, Østbirk.

St. 12299-331. Gennemløb for tidligere Horsens -
Bryrup jernbane, nu natursti.
Vandslug 2 stk $2,0 \times 2,0$ m rørgennemløb.
Indløbskote 36,16 m. Udløbskote 35,84 m.

St. 12978-85. Bro for kommunevej ved Vestbirk.
Vandslug $7,1 + 7,1$ m = 14,2 m.
Underkant bro i kote 36,88 m.

St. 19608-20. Voervadsbro, landevej nr. 538.
Frit vandslug. Underkant bro i kote 31,77 m.
Vejle Amts godkendelse af 13. august 1984.

St. 21171-74. Overkørsel for Vilholt Mølle.
Matr.nr. 1^{ar} Møldrup By, Voerladegård.
Vandslug 8 stk ø 45 cm rørgennemløb.
Overkant bro i kote 28,41 m.
Rørgennemløb indløb i kote 27,38 m.

St. 24335-38. Bro for privat vej ved Højlund.
Frit vandslug.
Underkant bro, nord i kote 26,51 m.
Underkant bro, syd i kote 26,31 m.

St. 25531-38. Bro for kommunevej ved Lysholtgård.
Vandslug 6,6 m op til kote 23,00 m,
derover vandslug 7,7 m + to sidefag a 6,0 m i
normal terrænhøjde, delvis opfyldt med jord.
Underkant bro i kote 24,17 m.

4.2 Stemmeværker, styrt og flodemål.

St. 11235. Spærredæmning med stemmeværk for Vestbirk Kraftværk.
Matr.nr. 50^b Træden By, Træden og 10^b Naldal, Underup. Opstemningen udnyttes til turbinedrift.
Vestbirkkommissionens kendelse af 20. oktober 1924.
Flodemålskote 1. aug. - 31. maj : 42,48 m.
Flodemålskote 1. juni - 31. juli : 42,32 m.
I den nordøstlige fløjmur af broen for kommunevejen ved Bredvad Mølle er som flodemålsmærke indstøbt to ø 15 mm messingstifter, med overside i kote 42,48 m og kote 42,31 m.
Overkant beton ved stemmeværk i kote 42,50 m.
Dæmningens kronekote 43,94 m., kronebredde 6,6 m.
Bundbjælke i stemmeværk i kote 39,00 m.

Gennemløbet under dæmningen består af 2 stk. betonrør, hver 2,0 x 1,5 m.

Udløb fra stemmeværk i st. 11263 i kote 37,68 m.

St. 21073. Stemmeværk for Vilholt Mølle.

Matr.nr. 1^{ar} Møldrup By, Voerladegård.

Opstemningen udnytted til turbinedrift.

LVK-kendelse af 25. april 1898.

Landinspektørforretning af 15. august 1934.

Flodemålskote 30,18 m.

Bundbjælke i kote 28,51 m.

Vandslug 16,7 m med 4 stigbordsåbninger.

Sammenløb med malestrømmen i st. 21320 m.

St. 24557. Riværket, spærredæmning for opstemningsanlæg ved Kloster Mølle.

Matr.nr. 7^a Vissingkloster, Sdr. Vissing.

Opstemningen udnytted ikke.

OLVK-kendelse af 17. august 1959.

Højden af Riværket er fastsat til kote 25,415 m, og der skal i hele Riværkets længde, 62 m, være indstøbt en jernskinne med overkant i den fastsatte højde.

Højden er i 1987 indmålt til kote 25,34 m.

Fra Riværket til Mossø følger amtsvandløbet det oprindelige åleje, kaldet "Døde A" gennem Klosterkær til Mossø.

4.3 Øvrige bygværker, herunder fisketrapper.

Intet registreret.

4.4 Restaureringsforanstaltninger.

Der er ikke foretaget restaureringer af vandløbet.

4.5 Ledningsanlæg m.v. under vandløbet.

St. 5493. Naturgasdistributionsledning.

Dybde 1,5 m under vandløbets bund.

Tilladelse af 1. august 1988.

St. 8085. Koaksialkabel for Jydsk Telefon, Aarhus.

Dybde 1 m under vandløbets bund.

Tilladelse af 11. oktober 1977.

St. 13760. Naturgasledning.

Overkant ledning kote 29,70 m.

Tilladelse af 13. juni 1986.

St. 19629. Vandledning for Voervadsbro Vandværk.

Dybde 1 m under vandløbets bund.

Tilladelse af 1. april 1985.

St. 21213. 2 stk parallelle lavspændingskabler
for Vestbirk Oplands Højspændingsforsyning.

Dybde 0,8 m under vandløbets bund.

Tilladelse af 17. marts 1988.

St. 21538. Højspændingskabel for Vestbirk Oplands
Højspændingsanlæg.

Dybde 1 m under vandløbets bund.

Tilladelse af 12. september 1985.

St. 24818-32. Gamle pælerester, formentlig fra
1700-tallet, i bunden af vandløbet.

5. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbet administreres af Vejle Amtsråd som vandløbsmyndighed.

- 5.1 Vandløbet med bygværker m. v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.
- 5.2 Vandløbets vedligeholdelse påhviler amtsrådet.

Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesprincipper og -metoder henvises til afsnit 3 og 8.

- 5.3 Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, støttemure, bolværker og private kantsikringer m. v. - påhviler de respektive ejere og brugere på en sådan måde, at bygværkets skikkelse og dimensioner ikke ændres.

Enhver udnyttelse af vandløbet til fritidsaktiviteter eller erhvervsmæssige formål skal respektere, at de fornødne vedligeholdelsesarbejder, jfr. afsnit 8.4, udføres og tåle de ulemper, der kan være forbundet hermed.

I medfør af vandløbslovens § 27 stk. 4 påbydes følgende :

Dersom tilstedeværelsen af broer, stemmeværker eller andre private bygværker bevirker, at grøde, der afskæres i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder, ikke kan videreledes i samme takt, hvori den kommer flydende, til det eller de steder, hvor den optages ved amtsrådets foranstaltning, men standses og ophobes ved bygvær-

ket, er ejeren/brugeren pligtig at lade grøden optage og bortskaffe.

Vedligeholdelse og oprensning af søer, mølledamme m. v. ud over det regulativmæssige strømløb påhviler de respektive ejere i det omfang, der måtte være truffet bestemmelse om sådan vedligeholdelse.

- 5.4 Nye broer og overkørsler må ikke anlægges, forinden bygværket er godkendt af amtsrådet, jfr. vandløbslovens § 47.

Stemmeværker og andre bygværker, der er til hinder for vandets frie løb eller som i øvrigt kan være til skade for vandløbet, må ikke anlægges eller ændres, herunder driftsmæssigt, uden amtsrådets godkendelse, jfr. vandløbslovens § 48.

Andre tekniske anlæg såsom ledninger m. v., der ønskes placeret indenfor vandløbets areal, må kun etableres efter forud indhentet tilladelse fra amtsrådet i hvert enkelt tilfælde, jfr. vandløbslovens § 69.

- 5.5 Beplantning.

Eksisterende bevoksning langs vandløbet skal normalt bevares af hensyn til den begrænsende effekt på grødevæksten og de miljømæssige fordele ved bevoksningerne.

- 5.6 Fredningsbestemmelser.

Overfredningsnævnskendelse af 5. marts 1971 om fredning af arealer ved Vissingkloster og omfattende Gudenåen, st. 24335 - 27008 :

De til området hørende dele af Gudenåen og Døde

Å må ikke reguleres eller udrettes uden at fredningsnævnet forud har fået adgang til at udtale sig om spørgsmålet.

Overfredningsnævnets afgørelse af 15. marts 1984 om fredning af Gudenåen mellem Voervadsbro og Vissingkloster m.v. og omfattende Gudenåen st. 19608 - 24335 :

Eksisterende beplantninger kan fjernes uden hensyn til fredningen. Dette gælder dog ikke træer og buske i umiddelbar nærhed af Gudenåen, medmindre fjernelsen er nødvendig i forbindelse med rensning af vandløbet.

Vandløb og andre vandarealer skal bevares i den nuværende tilstand. Arbejder i henhold til det til enhver tid gældende vandløbsregulativ kan dog foretages.

5.7 Okkerpotentielle områder.

På kortbilag 2 er vist de arealer i oplandet til den af regulativet omfattede vandløbsstrækning, der af Miljøstyrelsen er udpeget som okkerpotentielle.

I disse områder må der ikke påbegyndes nye eller ændrede udgrøftninger og dræninger før amtsrådets tilladelse foreligger, jfr. § 2 i lov nr. 180 af 8. maj 1985 om okker.

5.8 Særbidrag.

De hidtidige bestemmelser om særbidrag til vandløbets vedligeholdelse på strækningen fra Vestbirk Kraftværks spærredæmning til kraftværkets udløb ophæves som følge af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser i dette regulativ.

6. BESTEMMELSER OM SEJLADS

- 6.1 Bortset fra begrænsning som anført i pkt. 6.4 er det tilladt at sejle på vandløbet med ikke-motordrevne småfartøjer som kajaker og kanoer. Sejladsen må ikke være til skade eller ulempe for vandløbet eller for andres jagt, fiskeri eller rørskær.
- 6.2 Den, der lovligt spærrer for sejlads som nævnt i pkt. 6.1, skal anvise anden adgangsvej over sin ejendom.
- 6.3 Retten til sejlads giver ikke, bortset fra reglerne i naturfredningslovens kap. 8, adgang til at betræde andres ejendom, ligesom den på vandløbets areal værende afmærkning med kantpæle/skalapæle ikke må anvendes til fortøjning, beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste retableringen.

Bådebroer må ikke anlægges og fortøjningspæle ikke nedrammes i vandløbet, og både må ikke fortøjes i eller ved vandløbet uden amtsrådets tilladelse.

- 6.4 I medfør af beslutningen efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 367 af 12. juni 1986 (Gudenåbekendtgørelsen) om reduktion af sejladsen på Gudenåen fra Tørring til Mossø er fastsat følgende sejladsregler :

1. Sejlads er tilladt i perioden 16. juni - 31. december, men kun i tidsrummet kl. 8 - 18.
2. Sejlads må kun foregå med gyldigt adgangstegn.
3. Der må kun sejles med 2 og 3 personers kanoer samt 1 og 2 personers kajaker, med mindre

anden særlig tilladelse foreligger fra amtsrådet.

4. Forinden afsejling skal der af den ansvarlige udlejer/naturvejleder eller ansvarlige gruppeleder gives kvalificeret instruktion om padleteknik og naturbeskyttelse.
5. Sejlads med lejrskoler, foreninger og lignende skal ved sejladsens start deles op i smågrupper på maks. 5 kanoer med passende tidsafstand, som skal opretholdes under hele sejladsen.
6. Støjende adfærd m. v. under sejladsen er forbudt.
7. Sammenbinding af kanoer er forbudt.
8. Modstrømssejlads er forbudt.
9. Landgang på begge bredder langs Klosterkanalen ved Klostermølle er forbudt.
10. Landgang må i øvrigt kun finde sted udenfor overbæringssteder og raste- og overnatningssteder, hvor vedkommende ejers tilladelse foreligger, eller hvor naturfredningslovens almindelige adgangsbestemmelser er gældende. Herefter kan man normalt færdes til fods på skovveje fra kl. 7 til solnedgang - dog ikke indenfor 50 m fra beboelsesbygninger. På samme måde er det normalt tilladt at færdes på udyrkede, uhegnede arealer - dog ikke indenfor 150 m fra beboelsesbygninger.
11. Rastning og overnatning på private arealer må kun finde sted med ejerens tilladelse eller på de dertil indrettede og godkendte lokaliteter.
12. Båltænding må kun finde sted med vedkommende ejers tilladelse eller på godkendte bålpladser på raste- og overnatningssteder.
13. Henkastning af affald af enhver art i naturen er forbudt.
14. Fiskeri og jagt er forbudt uden de fiskeri- og jagtberettigedes særlige tilladelse.

15. Overtrædelse af ovenstående sejladsregler straffes med bøde, jfr. § 12 i ovennævnte bekendtgørelse.
- 6.5 Begrænsningerne i sejladsretten gælder ikke for vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse og ej heller for personer eller foreninger, der med fiskerimyndighedernes tilladelse udøver fiskepleje (elektrofiskeri o.l.) i vandløbet.
- 6.6 Iøvrigt gælder bestemmelserne i Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 367 af 12. juni 1986 om ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers, hvorfra efterfølgende refereres § 6 - § 11 :

Anlæg

§ 6. Havne, fælles bådebroer, søsætningssteder o.lign. må kun etableres med tilladelse fra de pågældende amtsråd, der som vilkår kan stille krav om udformning, anvendelse, formål m.v.

Stk. 2. Kaproningsbaner, vandskibaner og kapsejladsbaner må kun etableres med tilladelse fra det pågældende amtsråd.

Stk. 3. Amtsrådene kan fastsætte nærmere regler om søsætning af fartøjer og både til sejlads.

Udlejningsvirksomhed

§ 7. Udlejningsvirksomhed af fartøjer til sejlads må kun drives med tilladelse fra amtsrådet i den amtskommune, hvor sejladsen finder sted.

Stk. 2. Amtsrådene kan efter forhandling med fredningsstyrelsen fastsætte nærmere regler om udlejningsvirksomhed af fartøjer til sejlads, herunder bestemme at udlejning af fartøjer ikke må ske til grupper.

Undtagelser m. v.

§ 8. Amtsrådene kan uanset bestemmelserne i § 2 meddele tilladelse til sejlads med videnskabelige formål, samt i andre særlige tilfælde.

Stk. 2. Tilladelse til sejlads kan uanset bestemmelserne i § 2 meddeles til bredejere og lokale bådejere på strækninger eller områder, som jævnligt har været besejlet før denne bekendtgørelses ikrafttræden.

§ 9. Offentlige myndigheder kan frit færdes på de af bekendtgørelsen omfattede vandløbsstrækninger og søer i forbindelse med disses administration.

Tilsyn

§ 10. Amtsrådene fører tilsyn med bekendtgørelsens overholdelse.

Stk. 2. Amtsrådene gennemfører den fornødne information om bekendtgørelsen.

§ 11. Amtsrådenes afgørelse efter denne bekendtgørelse er endelige.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan afgørelser efter § 2, stk. 6 og § 6, stk. 2 påklages til Fredningsstyrelsen af ansøgeren, kommunalbestyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening.

Endvidere kan disse afgørelser påklages af Friluftsrådet samt enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i afgørelsen.

Stk. 3. Naturfredningslovens § 45, stk. 2 om underretning og offentliggørelse samt naturfredningslovens § 58, stk. 3-6 om klagefrist og klagevejledning m. v. finder tilsvarende anvendelse.

7. BREDEJERFORHOLD

7.1 På 1,0 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der ikke uden tilladelse fra amtsrådet dyrkes, anbringes hegn eller foretages andet, der kan hindre eller vanskeliggøre vedligeholdelsesarbejdet og tilsynets færdsel.

7.2 De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er iøvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder, hvorved bemærkes, at arbejdsbæltet normalt ikke bliver over 8 m bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden amtsrådets tilladelse anbringes øverste vandløbskant nærmere end 8 m.

7.3 I forbindelse med vedligeholdelse og tilsyn med vandløbet har vandløbsmyndigheden ret til færdsel på de til vandløbet førende adgangsveje.

7.4 De til vandløbet grænsende arealer må ikke uden amtsrådets tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der opsættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant.

Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden 2 uger efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejder.

7.5 I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet må kun finde sted efter amtsrådets bestemmelse.

I det hele taget må ingen uden tilladelse fra amtsrådet foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ, vandløbsloven eller anden lovgivning.

- 7.6 Vandløbet eller strækninger af dette må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der foranlediger aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 17.
- 7.7 De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller eventuelt vindpumpe. Amtsrådet kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder.
Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jfr. vandforsyningslovens bestemmelser.
- 7.8 Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal normalt forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug for transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
- 7.9 Den på vandløbets areal værende afmærkning med kantpæle/skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig at bekoste retableringen.
- 7.10 Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan amtsrådet meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan amtsrådet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 54.

Er der fare for at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan amtsrådet foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

7.11 Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger.

Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra amtsrådet.

7.12 Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. vandløbslovens § 85.

8. VEDLIGEHOLDELSE

- 8.1 Amtsrådet afgør om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
- 8.2 Vandløbet vedligeholdes af amtrådets forvaltning for teknik og miljø, idet dog strækningen gennem Bredvad Sø, st. 9335 - 11235, der henhører under Vestbirk Kraftværk, vedligeholdes af kraftværket.
- 8.3 Vandløbet er i amtsrådets recipientkvalitetsplan af januar 1985 målsat således :

St. 0 - 5800 : Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk,
st. 5800 - 9335 : Laksefiskevand,
st. 9335 - 11235 : Dyrkningsbelastet sø påvirket af spildevand,
st. 11235 - 16700 : Laksefiskevand,
st. 16700 - 17900 : Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk,
st. 17900 - 19100 : Laksefiskevand,
st. 19100 - 19600 : Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk,
st. 19600 - 21200 : Laksefiskevand,
st. 21200 - 27008 : Særligt naturvidenskabeligt interesseområde.

- 8.4 Amtsrådet har med udgangspunkt i nærværende regulativs redegørelser besluttet, at vedligeholdelsen af de enkelte vandløbsstrækninger skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, den målsatte anvendelse stiller hertil.
- I konsekvens heraf er følgende vedligeholdelsesprincipper besluttet :

Vandløbet henligger som naturvandløb, og vedligeholdelsen skal tilsigte at bevare den naturlige tilstand i vandløbet, idet de i afsnit 3.2 angivne dimensioner skal betragtes som retningsgivende.

Eventuelle vedligeholdelsesarbejder kan udføres med maskine, hvor de praktiske muligheder er tilstede.

Opgravning af bund og sider foretages kun i begrænset omfang, og dersom lokale aflejringer eller udgroninger m.v. forårsager oversvømmelse på dyrkede arealer.

Overhængende brinker afrettes normalt ikke, men bevares som levested for dyrelivet, medens oprensning af sandaflejringer m.v. udføres på de for oprensningen mest hensigtsmæssige tidspunkter, bl.a. under hensyn til afgrøder m.v. på de tilgrænsende arealer og til de miljømæssige og fiskerimæssige interesser ved vandløbet. Grus og sten må normalt ikke opgraves.

Eventuel grødeskæring udføres normalt med maskine og på steder, hvor der er behov for at sænke vandstanden af hensyn til benyttelsen af de tilgrænsende arealer, eller hvor der er andre grunde til at friholde et strømløb.

På strækninger eller områder, hvor vandstanden er for lav til anvendelse af grødeskærerbåde, foretages den nødvendige grødeskæring manuelt.

Skæringen foretages i givet fald således, at mindst 30 % af grødevæksten bevares af hensyn til vandløbets dyreliv.

Grøden efterlades fortrinsvis langs vandløbets sider.

Opsamling af den afskårne grøde foretages enten lokalt langs vandløbet eller ved etablerede grødeopsamlingspladser langs vandløbet.

Dersom det skønnes, at grødevæksten ikke kan medføre skadelig opstuvning, kan skæring udskydes eller helt undlades.

For de enkelte strækninger af vandløbet iværksættes grødeskæringerne normalt således :

St. 0 - 9335.

På strækningen fra Matstrup A til Bredvad Mølle foretages grødeskæring normalt 2 gange årligt i et ca. 6 m bredt strømløb i juni-juli måned og i august-september måned.

Skæringerne vil så vidt muligt blive udført i sammenhæng med skæringerne opstrøms for tilløbet fra Matstrup A.

St. 9335 - 11235.

På strækningen fra Bredvad Mølle til Vestbirk Kraftværks spærredæmning for enden af Bredvad Sø foretages vedligeholdelsen af Vestbirk Kraftværk, og grøden skæres efter behov, således at der er mindst samme vandføringsevne som i vandløbet ovenfor Bredvad Mølle.

St. 11235 - 13310.

På strækningen fra Vestbirk Kraftværks spærredæmning til udløbet fra kraftværket foretages grødeskæring normalt ikke, men opgroede træer og buske ryddes 1 gang årligt indenfor et strømbælte på 10 m.

St. 13310 - 21073.

På strækningen fra Vestbirk Kraftværk til Vilholt Mølle foretages grødeskæring normalt 1 gang årligt mellem kantpæl 120 og Voervadsbro i et ca. 6 m bredt strømløb.

I tilfælde af særlig kraftig grødevækst kan grødeskæringen efter behov fortsættes opstrøms for kantpæl 120.

St. 21073 - 24557.

På strækningen fra Vilholt Mølle til Riværket (overfaldsdæmning ved indløbet til Kloster Mølles indløbskanal) foretages grødeskæring normalt ikke.

St. 24557 - 27008.

På strækningen fra Riværket til vejbroen ved Lysholtgård foretages grødeskæring normalt ikke. På strækningen herfra til Mossø foretages grødeskæring normalt 1 gang årligt i september-oktober måned i et ca. 3 m bredt strømløb.

- 8.5 Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejderne skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jfr. vandløbslovens § 28, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.
- 8.6 Udbedring af bygværker og skråningssikringer skal fortrinsvis ske udenfor perioden maj - oktober.

Den fra oprensningen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbenes regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtig at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes.

Undlader en ejer eller bruger at fjerne fylden, kan amtsrådet efter 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

8.7 Lodsejere eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til amtsrådet.

9. TILSYN

Tilsynet med vandløbet udøves af Vejle Amtsråd.

Amtsrådet foretager offentlig syn over vandløbet efter nærmere aftale med den stedlige lodsejerforening, og idet meddelelse herom annonceres i de lokale blade.

Andre, der ønsker at deltage i dette syn, kan træffe nærmere aftale herom med amtsrådets forvaltning for teknik og miljø.

10. REVISION

Dette regulativ skal senest optages til revision inden 10 år fra datoen for dets vedtagelse.

11. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive eventuelle indsigelser og ændringsforslag inden den 15. september 1988.

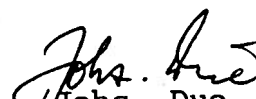
Regulativet er herefter vedtaget af amtsrådet for Vejle Amt den 28. oktober 1988.

Regulativet træder i kraft 4 uger efter, at der i dagspressen har været offentliggjort meddelelse om dets vedtagelse.

Dersom der er indgivet klage over regulativet træder dette dog først i kraft, når klagesagen er afgjort.

VEJLE AMTSRÅD, den 1. november 1988

Erling Tiedemann

Johs. Due

BILAG NR. 1 til regulativ for Gudenåen,
Mattrup å - Mossø
Amtsvandløb nr. 4, afd. 2
i Vejle Amt.

REDEGØRELSE FOR GRUNDLAGET FOR OG KONSEKVENSERNE AF
REGULATIVET.

Indhold :

1. Regionplan
  - 1.1 Recipientkvalitetsplan
  - 1.2 Vandindvindingsplan
  - 1.3 Fredningsplan
  - 1.4 Landbrugsplan
2. Afvandingsforhold
3. Fiskerimæssige forhold

1. Regionplan.

I regionplan 1980 med tillæg 1985, der er godkendt af Vejle Amtsråd den 20. december 1985 er angivet følgende :

Den detaljerede planlægning af det åbne land forestås af amtsrådet som planlægningsmyndighed gennem sektorplanlægning for jordbrug, fredning, råstoffer, vandindvinding, vandforsyning og recipientkvalitet.

Gennem fastlæggelse af overordnede retningslinier i regionplanen afvejes interessemønstrene i det åbne land mod hinanden og samlet overfor arealanvendelse til bymæssige formål, veje og lignende.

De i recipientkvalitetsplanen angivne målsætninger er fastsat således, at vandføringsevnen sikres samtidig med at de miljømæssige interesser kan tilgodeses.

Det forudsættes således, at der sker ændringer af vandløbsvedligeholdelsen til vandløbspleje i de til fiskevand målsatte vandløb.

Ved vandløbspleje tages der de nødvendige hensyn til fauna, herunder fiskebestand i forbindelse med oprensning og grødeskæring.

1.1 Recipientkvalitetsplan.

I recipientkvalitetsplanen, der er godkendt af Vejle Amtsråd den 20. december 1985 er angivet følgende :

Recipientkvalitetsplanens planperiode omfatter tidsrummet til og med 1996 - i planen benævnt handlingsperioden.

I recipientkvalitetsplanen er Gudenåen på strækningen fra Matstrup Å til Mossø målsat således :

Særligt naturvidenskabeligt interesseområde : A
St. 21200 - 27008.

Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk : B /
St. 0 - 5800, 16700 - 17900 og 19100 - 19600.

Laksefiskevand : B2
St. 5800 - 9335, 11235 - 16700, 17900 - 19100
og 19600 - 21200.

Dyrkningsbelastet sø påvirket af spildevand :
St. 9335 - 11235.

Målsætningerne har følgende indflydelse på vedligeholdelsen af vandløbet :

Strækningen, der er målsat som særligt naturvidenskabeligt interesseområde bør i så høj grad som muligt friholdes for vandløbsvedligeholdelse.

For strækningerne, der er målsat som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, bør grødeskæringen, såfremt det under hensyn til vandstanden er muligt, udsættes til ultimo juli / primo august af hensyn til den spæde fiskeyngel.

Grødeskæringen tilstræbes udført på en sådan måde, at bundens sten og grus (gydegruset) ikke forstyrres.

For strækningerne, der er målsat som laksefiskevand, bør vedligeholdelsen i princippet udføres som for vandløb, der er målsat som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, selv om laksefiskevande dog er knap så følsomme overfor vedligeholdelse.

Generelt gælder, at i vandløb, hvor vanddybden er for stor til manuel grødeskæring, eller hvor

det af andre årsager findes formålstjenligt, udføres grødeskæringen med grødeskæringsbåde.

Eventuel oprensning bør fortrinsvis udføres i august-september, og opgravning bør så vidt muligt undgås i ørredernes gydebanks. Overhængende brinker, sten og rødder i vandløbet bør så vidt muligt bevares.

1.2 Vandindvindingsplan.

I vandindvindingsplanen, der er godkendt af Vejle Amtsråd den 20. december 1985, er angivet følgende :

Til sikring af vandløbenes kvalitet er der i recipientkvalitetsplanlægningen fastsat målsætninger for hvilken vandløbstilstand, der ønskes opnået, herunder vil der senere blive angivet hvilken restvandføring, der ønskes opretholdt i medianminimumssituationen.

Den vandføring, der er nødvendig for opretholdelse af en fastsat målsætning for et vandløbssystem, benævnes den målsatte vandføring.

Den målsatte vandføring danner grundlag for vurdering af grund- og overfladevandsressourcens størrelse på den måde, at der maksimalt kan tillades indvundet en vandmængde, der ikke giver anledning til vandføringsreduktioner, der bringer vandføringen under den målsatte vandføringsværdi.

Det er amtets hensigt at foretage en konkret vurdering af hvert enkelt større vandløb og hvilken vandløbspåvirkning, der ud fra specielt hensynet til recipientkvaliteten kan accepteres.

Indenfor det topografiske vandløbsopland for Gudenåen vurderes den eksisterende og den fremtidige forventede vandindvinding ikke at give anledning til uacceptable vandløbspåvirkninger.

1.3 Fredningsplan.

I fredningsplanen, der er godkendt af Vejle Amtsråd den 20. december 1985 er angivet følgende :

Gudenåen er omfattet af naturfredningslovens § 43, hvorefter ændringer af vandløbets åbne forløb kun må ske med tilladelse fra amtsrådet. Endvidere er vandløbets omgivelser omfattet af naturfredningslovens § 47 a, hvorefter der er fastsat å-beskyttelseslinie på 150 m fra vandløbet.

Landskabet, som Gudenåen forløber igennem, er karakteriseret som henhørende under de særligt værdifulde landskaber, og er prioriteret som beskyttelsesområde for plante- og dyreliv.

1.4 Landbrugsplan.

I landbrugsplanen, der er godkendt af Vejle Amtsråd den 20. december 1985, er angivet følgende :

Området er karakteriseret som skov, marginaljorder og jorder, der ikke udnyttes jordbrugsmæssigt.

2. Afvandingsforhold.

Det topografiske afstrømningsopland for den af regulativet omfattede vandløbsstrækning udgør ved strækningens begyndelsespunkt ca. 190 km² og ved strækningens endepunkt ca. 410 km².

Ved landvæsenskommissionskendelse af 17. november 1966 er der i forbindelse med anlæg af ny bro over Gudenåen for en forlægning af hovedlandevej nr. 367, Horsens - Silkeborg, foretaget en ca. 350 m lang gennemskæring af vandløbet, der herved er afkorte ca. 190 m.

Ved landvæsenskommissionskendelse af 30. oktober 1967 er der sket regulering og forlægning af en ca. 340 m lang strækning ud for matr.nr. 1^a Bolundgård, Nim, beliggende 5-600 m vest for Horsens - Silkeborgvejen ved Brestenbro.

Konsekvenserne af regulativet forventes at blive følgende :

På strækningen fra Mattrup A's udløb til udløbet fra Vestbirk Kraftværk opretholdes vandføringsevnen som hidtil, men således at der fremover også inddrages miljømæssige hensyn i forbindelse med vandløbets vedligeholdelse.

På strækningen fra udløbet fra Vestbirk Kraftværk til Riværket, hvor der hidtil er skåret grøde i den sidste uge af juni måned, vil vandløbet på størstedelen af strækningen henligge i naturtilstand uden grødeskæring, og vandstanden forventes derfor i sommermånederne at være noget højere end hidtil. Efter grødens naturlige henfald i efterårsmånederne vil vandløbets vandføringsevne være som hidtil.

Dog vil der på en strækning af ca. 1,4 km opstrøms for Voervadsbro blive skåret grøde 1 gang årligt omkring 1. juli, for at undgå oversvømmelser af de omkringliggende lave arealer, jfr. rapporten "Afvandingsforhold, Gudenåen, Vestbirk - Riværket", der er anført som grundlag for regulativet.

På grund af den hurtige genvækst af grødebevoksningen, der hidtil er sket efter udført grødeskæring, vil det i realiteten hovedsagelig kun være i juli - august, vandstanden vil være forøget i forhold til de hidtidige forhold og kun på de strækninger, hvor der ikke foretages skæring af grøden.

På strækningen fra Riværket til Mossø, hvor der hidtil er skåret grøde i september eller oktober måned for ventes kun en kortvarig reduktion af vandføringsevnen fra tidspunktet for hidtidig grødeskæring til tidspunktet for grødens naturlige henfald.

3. Fiskerimæssige forhold.

For Gudenåen, delområde 1 : Gudenåens vandsystem, fra udspring til Mossø (incl. Skanderborgsøerne), er der af Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, Ferskvandsfiskerilaboratoriet udarbejdet en ørredudsætningsplan af 28. april 1988.

For den af regulativet omhandlede strækning af Gudenåens hovedløb er anvist følgende udsætningsmængder af 1-/2-års fisk, 17 cm i juni måned :

Brestenbro	1.300 stk.
Vestbirk Kraftstation, nedstrøms	1.500 stk.
Vejbro ved Højlund	900 stk.

Denne udsætningsplan erstatter den af Knud Larsen i 1973 udarbejdede udsætningsplan for Gudenåen med tilløb vest for (ovenfor) Tangeværket.